

Procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole Podstawowej im. Ziemi Lubelskiej w Radawcu Dużym

**Procedura opracowana przez
Zespół Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej**

Lider - mgr Renata Wojtaszko

mgr Anna Pencuła

mgr Anna Stręciwillk

mgr Ludmiła Sołowko

mgr Agnieszka Łabędzka

*Procedura wprowadzona
zarządzeniem Nr 35/01/2015r.
z dnia 15 października 2015r.*

DYREKTOR SZKOŁY
H. Szymańska
mgr Hanna Szymańska

Procedura udzielania pomocy psychologiczno pedagogicznej w Szkole Podstawowej im. Ziemi Lubelskiej w Radawcu Dużym.

Procedura udzielania pomocy psychologiczno pedagogicznej

PODSTAWY PRAWNE:

- 1. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
- 2. Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.*
- 3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 z późn. zmianami).*

ZASADY UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Szkoła organizuje i udziela uczniom uczęszczającym do szkoły, ich rodzicom oraz nauczycielom pomoc psychologiczno-pedagogiczną na zasadach określonych w rozporządzeniu z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w szkole rodzicom i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w:
 - a) rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych,
 - b) rozwijaniu umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.
3. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły.
5. Udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej planuje i koordynuje wychowawca klasy
6. Pedagog szkolny wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
7. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole udzielają uczniom nauczyciele oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
 - a) rodzicami uczniów,
 - b) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - c) placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - d) przedszkolami, szkołami i placówkami,

e) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

9. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana z inicjatywy:

- a) ucznia,
- b) rodziców ucznia,
- c) dyrektora szkoły,
- e) nauczyciela lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem
- f) poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- g) pracownika socjalnego,
- h) asystenta rodziny,
- i) kuratora sądowego.

10. Osoby wskazane powyżej składają wniosek w sprawie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną do dyrektora szkoły (załącznik nr 1).

FORMY UDZIELANEJ POMOCY

1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniami oraz w formie:

- 2) zajęć rozwijających uzdolnienia,
- 3) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- 4) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- 5) warsztatów,
- 6) porad i konsultacji.

2. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW

1. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele i specjaliści.

2. Nauczyciele oraz specjaliści w szkole rozpoznają odpowiednio indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia.

3. Nauczyciele i specjaliści w szkole prowadzą w szczególności obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów:

- a) trudności w uczeniu się,
- b) szczególnych uzdolnień,
- c) wystąpienia ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się – klas I-III.

4. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, odpowiednio nauczyciel lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym wychowawcę klasy.

5. Nauczyciele i specjaliści opracowują sprawozdania z realizacji różnych form zajęć pozalekcyjnych, specjalistycznych, wyrównawczo-dydaktycznych służących realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

6. Nauczyciele opracowują sprawozdania z prac zespołów nauczycielskich w ramach których odbywa się planowanie i ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom.

ZADANIA NAUCZYCIELI

Zadaniem nauczycieli jest:

1. Prowadzenie rejestru uczniów posiadających opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych
2. Współdziałanie w rozpoznawaniu ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się (badania lateralizacji, słuchu fonematycznego, wykorzystanie Skali Ryzyka Dysleksji).
3. Organizacja pomocy specjalistycznej dla uczniów ze specyficznymi problemami edukacyjnymi, np. z opóźnionym rozwojem funkcji słuchowo-językowych.
4. Współpraca z PPP: konsultacje w zakresie metod i form pomocy udzielanej uczniom oraz specjalistycznej diagnozy.
5. Udzielanie wsparcia i porad rodzicom zgłaszającym trudności wychowawcze lub innego rodzaju problemy związane z wychowywaniem dzieci.
6. Organizowanie w miarę potrzeb spotkań warsztatowych dla rodziców - warsztatów umiejętności wychowawczych i edukacyjnych.
7. Praca w zespołach nauczycieli
8. Zbieranie dokumentacji dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tj. planów, sprawozdań od wychowawców i prowadzenie ogólnego rejestru uczniów, którym jest udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

ZADANIA DYREKTORA

1. Dyrektor szkoły organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną, w szczególności:
 - 1) Ustala wymiar godzin poszczególnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym w roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form,

ZADANIA WYCHOWAWCY

Wychowawca:

1. Planuje i koordynuje udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniach o potrzebie indywidualnego nauczania i opiniach poradni.
2. Informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, jeżeli stwierdzi taką potrzebę.
3. Ustala formy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane
4. Sporządza wykaz uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną swojej klasy po wcześniejszych konsultacjach z dyrektorem szkoły, innymi nauczycielami i specjalistami oraz pedagogiem szkolnym (załącznik 3).
5. Opracowuje sprawozdanie z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie zawierające ocenę efektywności działań.
5. Współpracuje z rodzicami ucznia oraz, w zależności od potrzeb, z innymi nauczycielami, specjalistami, poradnią lub innymi osobami, o których mowa powyżej.
6. Przygotowuje pisemną informację dla rodziców/prawnych opiekunów ucznia o ustalonych dla ucznia formach, okresach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą udzielane (załącznik nr 2).
7. Gromadzi dokumentację dotyczącą pomocy psychologiczno-pedagogicznej w teczkę wychowawcy (teczka wychowawcy – pomoc psychologiczno-pedagogiczna).

TRYB UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ UCZNIOM POSIADAJĄCYCH ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

1. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego powołuje się zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem.
2. Pracę zespołu koordynuje wychowawca klasy, do której uczęszcza uczeń.
3. Zadania zespołu:
 - 1) Planuje i koordynuje udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - 2) Opracowuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (załącznik nr 5) po dokonaniu wstępnej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne obowiązują na dany etap edukacyjny.
 - 3) Dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia co najmniej raz w roku szkolnym.

4. W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:
 - 1) Na wniosek dyrektora szkoły - przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
 - 2) Na wniosek rodziców ucznia lub za ich zgodą - inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
5. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb.

ZAŁĄCZNIKI

1. Wniosek o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną ucznia wraz z uzasadnieniem.
2. Wzór pisma do rodzica/opiekuna prawnego ucznia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Wzór wykazu uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w danej klasie sporządzany przez wychowawcę.
4. Wzór sprawozdania z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danej klasie sporządzany przez nauczyciela prowadzącego.
5. Wzór Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPET).
6. Harmonogram prac związanych z organizacją udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej obowiązujących w danym w roku szkolnym.

Data zgłoszenia: **08.09.2015r.**

**Dyrektor
Szkoły Podstawowej im. Ziemi Lubelskiej
w Radawcu Dużym**

WNIOSEK

O OBJĘCIE POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNĄ UCZNIA/ UCZENNICY
..... KLASA.....

1. Potrzeba objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną (*należy zaznaczyć właściwą przyczynę*):

- 1) szczególne uzdolnienia,
- 2) specyficzne trudności w uczeniu się,
- 3) zaburzenia komunikacji językowej,
- 4) choroba przewlekła,
- 5) sytuacja kryzysowa lub traumatyczna,
- 6) niepowodzenia edukacyjne,
- 7) zaniedbania środowiskowe związane z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi,
- 8) trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą,
- 9) inne

2. Zgłaszający/ imię i nazwisko:

- a) rodzic/opiekun prawny
- b) wychowawca.....
- c) nauczyciel
- c) specjalista pracujący w szkole
- d) pedagog szkolny.....
- d) poradnia
- f) pracownik socjalny
- g) asystent rodziny
- h) kurator sądowy

3. Wskazanie oczekiwanej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

.....
.....

.....
Podpis osoby składającej wniosek

Po analizie wniosku określono co następuje:

☐ Przyznanie pomocy

W formie

☐ Odrzucenie wniosku

.....
Podpis dyrektora szkoły

Miejscowość, data

SZ. P.

.....

.....

Informuję o ustalonych formach objęcia córki/ syna
pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole

Lp.	Formy pomocy	Okres udzielania pomocy	Wymiar godzin	Prowadzący

.....

Podpis wychowawcy

Potwierdzam, że zapoznałam/-em się z ustalonymi formami pomocy oraz wyrażam zgodę na objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną mojego dziecka
Zgoda na objęcie pomocą ucznia jest równoznaczna z udziałem dziecka w proponowanych zajęciach.

.....

Podpis rodzica/prawnego opiekuna

WYKAZ UCZNIÓW KLASY OBJĘTYCH POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ W ROKU SZKOLNYM.....

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Przeznaczona objęcia pomocą	Zakres pomocy	Formy, sposoby pomocy uczniowi			Odpowiedzialny	Formy i sposoby pomocy dla rodzica
				Zajęcia dodatkowe		Wymiar godzin		

Data

.....

Podpis wychowawcy

Zatwierdzony przez

Data

.....

Zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwagi na potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne:

- Indywidualizowanie pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych
- Dostosowanie wymagań edukacyjnych w zakresie
- Oddziaływania związane z wyrównywaniem braków w wiedzy i umiejętności wynikających z wymagań programowych
- Oddziaływań terapeutycznych w zakresie korekcji i kompensacji
- Oddziaływań terapeutycznych w zakresie usprawniania komunikacji językowej ucznia
- Oddziaływań terapeutycznych w zakresie rozwijania kompetencji społecznych
- Oddziaływań wychowawczych i/lub profilaktyki w zakresie...
- Oddziaływań nastawionych na rozwijanie uzdolnień ucznia w zakresie ...

SPRAWOZDANIE z realizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w klasie

Lp.	Imię i nazwisko ucznia	Przyuczyna objęcia pomocą	Zakres pomocy	Formy, sposoby pomocy uczniowi			Nauczyciel prowadzący	Formy i sposoby pomocy dla rodzica	Ocena efektywności
				Zajęcia dodatkowe	Wymiar godzin				

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY

METRYCZKA	
Imię i nazwisko ucznia	
Rok urodzenia	
Etap edukacyjny, klasa	
Podstawa objęcia kształceniem specjalnym / nr i data wydania orzeczenia/	
Rok szkolny	
Data założenia dokumentacji	
ROZPOZNANIE WYNIKAJĄCE Z ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO	
WIELOSPECJALISTYCZNA OCENA POZIOMU FUNKCJONOWANIA UCZNIA	
Cechy ucznia (mocne strony), które pozytywnie wpływają na rozwój ucznia	• Analiza i synteza wzrokowa • Koordynacja wzrokowo – ruchowa i manipulowanie relacjami przestrzennymi • Polecenia wykonuje z dużym zaangażowaniem

	• Stara się na miarę swoich możliwości • Prawidłowe funkcjonowanie w grupie rówieśniczej • Koncentracja uwagi • Umiejętności ruchowe • interesuje się sportem (gra w piłkę), • chętnie podejmuje próby nawiązania kontaktu z rówieśnikami i dorosłymi, • dobrze pracuje w grupie przy precyzyjnym określeniu jego zadania (o odpowiednim stopniu trudności)
Trudności rozwojowe ucznia, cechy niekorzystne dla rozwoju	Ogólny rozwój indywidualny.....(z orzeczenia granica) • Niezrozumienie czytanych tekstów (nieznajomość znaczenia poszczególnych słów: zaimków, czasowników, przymiotników) i całego kontekstu • Nieumiejętność tworzenia nowych słów, rodziny wyrazów, • Nierozumienie poleceń • Niesamodzielność w działaniu • Nieumiejętność segregowania informacji • Nieumiejętność definiowania • Bardzo ubogi zasób wiadomości o otaczającej rzeczywistości • Nieumiejętność stosowania podstawowych form gramatycznych nieumiejętność tworzenia krótkich form wypowiedzi pisemnej i ustnej • Nie rozumie związków frazeologicznych

	• Nie potrafi konstruować zdań • Nie rozumie poleceń zapisanych, wymaga dodatkowych wyjaśnień • Nie potrafi wykonywać obliczeń sposobem pisemnym • Wzmnożone trudności w rozwiązywaniu zadań i poleceń na materiale werbalnym • Ma trudności z rozumieniem kierowanych do niego poleceń • Trudności w zakresie dokonywania klasyfikacji na materiale pojęciowym • Ubogi zasób wiadomości ogólnych o otaczającej rzeczywistości • Znacznie zaburzone rozumienie i definiowanie znaczenia słów • Przeprowadzenie analizy nieco bardziej złożonych form • Bardzo słabe nabywanie materiału programowego • Słaba komunikacja • Niewyraźne i niekształtne pismo • Wolne tempo zapamiętywania materiału wyrazowo – zdaniowego • Zrozumienie pojęć abstrakcyjnych • Zrozumienie zadań z treścią • Zaburzenia spostrzegania: niedokładne, wybiórcze, węższe zakresowo, występują • zaburzenia analizy, i syntezy, • Zaburzenie pamięci logicznej, • Zaburzenie myślenia abstrakcyjnego i słowno- pojęciowego,
--	---

	• Zaburzenia wyobraźni przestrzennej utrudniające rozumienie i wykonywanie zadań geometrycznych, • Trudności w zakresie uogólniania, tworzenia pojęć, wnioskowania, przewidywania, • myślenia przyczynowo- skutkowego, • zaburzenia mowy, • trudności w rozumieniu prostych wypowiedzi oraz w samodzielnyim tworzeniu wypowiedzi, • zaburzenia orientacji w stosunkach czasowych i brak umiejętności w posługiwaniu się nimi • trudności w powiązaniu nowych informacji z poprzednio zapamiętanymi, • słaby poziom stosowania umiejętności w praktyce. • wolne tempo pracy,
Funkcjonowanie ucznia w szkole/grupie/	• jest w dobrych relacjach z rówieśnikami, • lubi zabawy w grupie, • chętnie nawiązuje kontakty z innymi uczniami, • ma dobrego kolegę w klasie, z którym spotyka się po lekcjach • lubi gry zespołowe, • adekwatnie do sytuacji reaguje na zachowanie rówieśników,
ZAKRES ZINTEGROWANYCH DZIAŁAŃ NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA Z UCZNIEM	
Cele terapeutyczne	• rozwijanie procesów poznawczych, • wspomaganie procesów adaptacji do środowiska, • kompensowanie deficytów biologicznych i rozwojowych dziecka, zastępowanie uszkodzonych funkcji innymi.

Wskazania nakierowane na niwelowanie trudności rozwojowych i edukacyjnych	• wszyscy członkowie zespołu wdrażają ustalenia zawarte w IPE- T. • każdy nauczyciel pomaga uczniowi w zakresie swojego przedmiotu i swoich zajęć oraz realizuje określone przez siebie cele. • wszyscy nauczyciele przestrzegają zasad pracy z dzieckiem z niedosłuchem • inne.....
Warunki zapobiegania wtórnym skutkom Niepełnosprawności	• zaspokojenie potrzeb biologicznych i socjalnych ucznia (rodzicami ucznia) • uświadomienie rodzicom potrzeby troski i opieki nad dzieckiem (terapia psychologiczna, konsultacje z pedagogiem, wychowawcą klasy) • zapewnienie uczniowi sprzyjającej atmosfery (dbanie o dobry klimat w klasie) • na lekcji uczeń może poprosić o pomoc nauczyciela • eksponowanie prac uczniów na forum klasy (przy tym pochwały, wyróżnienia) • inne.....
ZAKRES DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	
Cele edukacyjne	• Należy uwzględnić treści nauczania i cele zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego • Program może być adaptacją programu przyjętego w szkole zawierającą dostosowania • wymagań podstawy programowej do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, a także modyfikacją metod, form i sposobów realizacji oraz opis dodatkowych działań wspierających lub całkowicie autorskim programem zawierającym treści nauczania, metody i formy pracy na poszczególnych lub wszystkich przedmiotach lub obszarach edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia. • W pracy z uczniem upośledzonym w stopniu lekkim wymaga się od nauczyciela ograniczenia się do najważniejszych aspektów materiału. • Cele określają nauczyciele przedmiotu.

	• Cele edukacyjne wskazane w programie nauczania (nie należy ich przepisywać z tego programu, tylko wskazać w którym programie nauczania zostały określone)
PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW	
Określenie metod, form i środków dydaktycznych oraz sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych	Metody aktywizujące, praktycznego działania, problemowe, zadawanie pytań, waloryzujące (impresyjne i ekspresyjne), reprodukujące (podające) Formy indywidualna, praca w grupach, ... Wszystkie metody i formy pracy nakierowujemy na wsparcie indywidualnego potencjału rozwojowego ucznia oraz uczenie go umiejętności współpracy i współpracy w zespole. Środki dydaktyczne konkretne przykłady - doświadczenie, ilustracje, slajdy, programy komputerowe, filmy, modele, plansze interaktywne, wizualizacje eksperymenty, Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych • zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi • nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do

	tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust • należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji • trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat • nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce • dziecko z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie. Często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie • dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp. • w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.) • można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący
--	--

	zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze • konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy • nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszącego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu • z uwagi na wolne tempo czytania, dziecko potrzebuje więcej czasu na przeczytanie całej książki, dlatego z pomocą rodziców czyta całą lekturę lub tylko wskazany rozdział. Dla ułatwienia zrozumienia treści nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które dziecko powinno przygotować odpowiedzi – czytając wcześniej lekturę • dziecko czytając lekturę, krótkie opowiadanie – może założyć swój słowniczek niezrozumiałych zwrotów • pisanie ze słuchu jest najtrudniejszą formą pisania, a szczególnie dla dziecka z zaburzonym słuchem i nieprawidłową wymową, dlatego też należy stosować ćwiczenia w pisaniu ze słuchu tylko wyrazów lub zdań, wcześniej z dzieckiem utrwalonych, w oparciu o znane mu słownictwo. Jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszającemu duże trudności można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu. Mogą to być ćwiczenia polegające na : • układaniu zdania z podanej rozsypanki wyrazowej do treści obrazka • przepisywaniu zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami • porządkowaniu loteryjki gramatyczno - ortograficznej z utrwaleniem znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych – dobieraniem odpowiednich wyrazów,
--	---

	- uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę - przy ocenie prac pisemnych dziecka nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy. Błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę, do podjęcia z dzieckiem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej oraz ukierunkowania rodziców do dalszej pracy w domu. Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia - uczeń niedosłyszający jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).
RODZAJ PROWADZONYCH ZAJĘĆ Z UCZNIEM	
Dydaktyczno-wyrównawcze	- rewalidacja - zdw
Specjalistyczne	- logopedia - W razie potrzeby, realizowane przez pedagoga i psychologa szkolnego
DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE RODZICÓW	
	Ustalenie przez zespół rodzaju i zakresu pomocy rodzicom: - nauczyciele-konsultacje dla rodziców - wychowawca- porady i konsultacje

	• specjaliści- warsztaty i szkolenia dla rodziców(zajęcia psychoedukacyjne, warsztaty umiejętności wychowawczych) • Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna (konsultacje diagnoza pedagogiczna, terapia)
RODZAI I ZAKRES WSPÓŁPRACY Z INSTYTUCJAMI	
	- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
EWALUACJA	
Co się sprawdziło, co pomogło dziecku, co się sprawdziło częściowo, a więc pomogło uczniowi w ograniczonym zakresie, co się nie sprawdziło, czyli nie pomogło dziecku. Zespół dokonuje okresowej (raz w roku lub semestrze) oceny wielospecjalistycznej poziomu funkcjonowania ucznia. Ocena skuteczności działań pozwoli na określenie aktualnych indywidualnych potrzeb ucznia i pozwoli na dokonanie modyfikacji skonstruowanego programu edukacyjno-terapeutycznego.	
• obserwacja ucznia przez nauczycieli i robienie krótkich notatek dotyczących konkretnych sytuacji czy osiągnięć, • ocena pracy osób (refleksja) realizujących program (ich styl i sposób pracy, jakość i częstotliwość kontaktów z dzieckiem, jak i pomiędzy sobą, • rodzaj udzielanego wsparcia (czy wszystkie formy pomocy są trafnie wybrane, czy uczeń na nie uczęszcza) • częstotliwość spotkań osób realizujących program(jeśli trzeba wprowadzić zmiany) • czy nakłady finansowe, jak i użyte środki wpłynęły na pomoc dziecku, czy zastosowane metody są właściwe, czy środki należy przekazać na inne działania, np. • rozwój zainteresowań, • czy wsparcie ucznia na lekcjach jest wystarczające (należy wysłuchać opinii ucznia i rodziców) • na jakich lekcjach uczeń wymaga dodatkowej pomocy?	

- czy przy realizacji treści programowych uwzględniono zainteresowania ucznia, hobby, mocne strony, zdolności?
- czy wystarczająco wprowadziliśmy klasę w problematykę dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?

Informacje na temat modyfikacji programu dokonywanych na temat wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia

Rodzaj modyfikacji

--	--

Data i podpis osoby przygotowującej program:.....

Zatwierdzenie przez dyrektora szkoły

.....

.....

Podpis rodzica/ opiekuna prawnego (ewentualnie adnotacja o poinformowaniu rodziców/opiekunów

ucznia/.....

Załącznik nr 6

HARMONOGRAM UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ZIEM LUBELSKIEJ W RADAWCU DUŻYM

Lp.	Zadania	Forma	Termin	Odpowiedzialny
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z harmonogramem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Posiedzenie Rady Pedagogicznej	Sierpień	Dyrektor, nauczyciele
2.	Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, w tym w szczególności zakresu, form, terminów realizacji, wymiaru godzin.	Konsultacje w zespole nauczycieli uczących w danej klasie/ specjalistów	Pierwszy tydzień roku szkolnego.	Wychowawca/ nauczyciele
3.	Wnioski o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną.	Wniosek zgodny z (załącznikiem nr 1)	Do 10 września/ na bieżąco.	Wychowawca Dyrektor szkoły
4.	Opracowanie IPET-u.	Powołanie zespołu nauczycieli uczących ucznia posiadającego orzeczenie (załącznik nr 5)	W ciągu 30 dni od otrzymania orzeczenia.	Wychowawca/ nauczyciele uczący
5.	Dostosowanie wymagań dla ucznia posiadającego orzeczenie lub opinię PPP.	Wychowawca i nauczyciele uczący	W ciągu 30 dni od otrzymania orzeczenia lub opinii.	Wychowawca/ nauczyciele uczący
6.	Sporządzenie wykazu uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danym roku szkolnym wg. wzoru (załącznik nr 3), w dwóch egzemplarzach zatwierdzonych przez dyrektora szkoły, z których jeden przechowywany jest w teczce pomocy p-p wychowawcy, a drugi – w teczce dyrektora.	Wykaz	Do 20 września	Wychowawca Dyrektor
7.	Poinformowanie rodziców lub opiekunów prawnych na piśmie o ustalonych dla dziecka formach, okresach oraz wymiarze godzin poszczególnych form udzielania pomocy p-p w danym roku szkolnym.	Informacja na piśmie (załącznik nr 2)	na pierwszym zebraniu z rodzicami	wychowawca
8.	Planowanie pomocy logopedycznej dla uczniów po przeprowadzeniu wstępnych, bądź kontrolnych badań logopedycznych.	Przekazanie wychowawcom informacji o uczniach potrzebujących usprawniania logopedycznego.	Według harmonogramu.	Logopeda szkolny

9.	Sprawozdanie z realizacji poszczególnych form pomocy udzielanej uczniom.	Sprawozdania z zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, wyrównawczych, specjalistycznych.	Plenarne zebranie Rady Pedagogicznej Luty, Czerwiec	Nauczyciele, specjaliści prowadzący zajęcia
10.	Zbiorecze sprawozdanie z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danej klasie w roku szkolnym Zajęcia prowadzone z całą klasą/grupą – opisujemy grupę; Zajęcia zdw, koła rozwijające/ konkursy – opisujemy indywidualnie.	Wg. wzoru sprawozdania (załącznik nr 4).	Plenarne zebranie Rady Pedagogicznej Czerwiec	Nauczyciel prowadzący

Renata Wętko
Anna Dencza
Agnieszka Dobosz
Anna Stręciwilk
Joanna Soltan

DYREKTOR SZKOŁY
mgr Hanna Szymańska